

Književnost

F. S. Finžgar: Zbrani spisi. IX. zvezek. Štiri ljudske igre. Nova založba 1940. Str. 297.

Značilnim pojavom slovenske naturalistične drame ob prelomu stoletja (Vošnjak, Gangl, Kvedrova...) je sledila zdrava reakcija v dramskem delu Cankarja in Finžgarja. Oba sta nastopila istočasno, vendar se je njuna umetnost od vsega začetka razlikovala med seboj. Cankarjeva ideološka drama je navzlic odličnemu jeziku, duhovitemu dialogu in napetemu dejanju naletela na hud odpor. Njenim ostro karakteriziranim junakom kot nosilcem idej je bil z realističnega vidika upravičeno odvzet značaj resničnosti, kajti Cankar je bil kritik in borec, torej idealist, ki se je moral ravnati po drugačnih pravilih dramske gradnje. Finžgarjeva široko realistična drama pa si je slovensko ljudstvo na mah osvojila, ko mu je odkrito pokazala njegove resnične vrline in slabosti. Ni ga podeželskega odra, na čigar deskah bi se še ne bili sukali Finžgarjevi junaki.

Pričujoči zvezek Zbranih spisov prikazuje Finžgarja kot dramatika, kaže ga torej s tiste strani, ki ji član naše Akademije dolguje morda največ svoje prave ljudske popularnosti. Prinaša štiri igre v zapovrstju njih nastanka in s tem izpričuje razvoj in rast njihovega pisatelja.

»Divji lovec, narodni igrokaz s petjem v štirih dejanjih«, je Finžgarjev dramski prvenec (izšel v Domu in svetu 1902), ki ima ob zgodovinskem ozadju 1848. leta sicer rahle romantične poteze, a močno realistično ozadje gorenjske pokrajine in njenega ljudstva. Tragični konec igre — smrt treh glavnih oseb poleg blaznosti četrte kot posledica boja za zemljo in ljubezen — je pač razrešitev, kakršna bi preizkušenega dramatika — realista ne mogla zadovoljiti. Novi natis prinaša v razliko od druge knjižne izdaje (1920) dejanja razdeljena na prizore.